

Dannebrog – Søndag den 27. September 1908

Dansk avis, der udkom fra 1892 til 1910.
Avisen udsprang af *Morgenbladet* (Venstres hovedstadsorgan)
og blev grundlagt af politikeren Peter Adler Alberti
som talerør for det moderate Venstre.

Mylius-Erichsen.

(Den ene af de to norske Deltagere i „Danmark-Expeditionen“, Ingeniør Harald Hagerup, har vist „Dannebrog“ den Venlighed at tilstille os følgende smukke, lille Skitse med Minder fra hans Samvær med de tre, som blev deroppe: Mylius-Erichsen, Høeg-Hagen og Jørgen Brønlund.)

Sin Livserfaring havde Mylius-Erichsen, før han drog paa sin sidste Færd mod Grønland, nedskrevet i et kort og fyndigt Ord: „Livet regner ikke med Held og Tilfældigheder; alt afhænger af personlig Energi.“

Det er med Vemod, jeg nu mindes dette hans Valgsprog, der var som Kød af hans Kød og Blod af hans Blod. Thi til Trods for en

Energi, som stormede alle Forhindringer, og et Mod, som var ubetvingeligt, blev det alligevel en Række Uheld, som til sidst stængte Vejen for ham og hans Fæller hjem til os og Livet.

Som Fører og Leder af Danmark-Expeditionen havde Mylius-Erichsen de mest udmærkede Egenskaber. Deltagernes Vel laa ham til enhver Tid paa Hjærte; selv den Lidelse, der indfinder sig paa Søen, og som kan være grusom nok, men alligevel som oftest kun vækker Latter blandt Søfolk, formaaede at vække hans Medfølelse. De søsyge tog han sig af og gjorde, hvad han kunde (og det var ikke lidet), for at holde Humøret oppe hos dem.

I vort lille Samfund oppe ved Kap Bismarck styrede han med dygtig og fast Haand. Man havde altid en velgørende Følelse af, at han var Mand for sin Hat og forstod sig paa Tingene. Og hvad der var det bedste af alt: under de tunge Løft og de svære Tag gik han selv i Spidsen Sandelig om han sparede

sig, og dér, hvor han var med, gik Arbejdet med Liv og Lyst!

En sliq Mand havde Ret til at stille store Krav til sine Fæller!

Jeg husker fra den første Høst, Mylius-Erichsen med et Par andre laa ca. 6 Mil fra Skibet. De havde skudt Hvalros til Hunde foder.

Dette Hvalroskød skulde hentes ud til Skibet med vor Motorbaad. Jeg var med. Uheldigvis havde Isen sat ind Fjorden, og vi laa derfor og baxede i Isen i flere Dage, før det endelig lykkedes os at naa ind til Mylius-Erichsen, som nok havde ventet stærkt paa os og bebrejdende spurgte, hvorfor vi ikke var komne før.

Men da han fik vide Grunden, lyste han op med det samme og gav mig et ærligt Haandslag til Tak. Jeg husker, hvor hans Haandtryk gjorde godt; det glædede min Lyst til at staa Last og Brast med ham i ond som i godt.

Under en Slæderejse i Januar 1907 blev vi overraskede af en forrygende Snestorm. Vi maatte slaa

Telt og blev liggende dér vejrfaite i flere Dage. Det var mørkt som i en Sæk, og Stormen rev og sled i Filtvæggene ustandselig — uden Op- hold.

Dér laa vi — ingen Ting kunde vi foretage os. Laa bare stille i Soveposen og gloede op i det rimtrukne Filttag og ventede og ventede paa Godvejr.

Mange tror, at det er Kulden, som er Polarforskerens værste Fjende. Det er dog ikke saa. Kulden er ganske vist slem. Naarden ta'r lige i Næsen og Kinderne, saa det hvidner efter Taget, klapper den ikke netop med Silkelandsker! Men deroppe, i det hvide Nord, har vi alligevel en langt frygteligere Modstander. Det er Ensomheden — især naar den kommer sammen med Uvirksohed.

Kulden lærer vi at besejre, men Ensomheden vil i Længden pine Livet selv af den stærkeste.

Under vort Fangenskab dér i Uvejret fik vi føle dette. Den staidige Sus af Stormen, det evindelige

Fyg af Sne, det tætte, rugende Mørke og vor egen Uvirksohed gjorde os forstemte og tavse. Vor Tunge blev bundet. Hvad skulde vi vel tale om? — Vejret? Vi opgav det.

Men én opgav ikke Ævred. Det var Mylius-Erichsen. I hans Telt var det lige muntert, al Styggedommen til Trods. Naar jeg derfor fra Tid til anden fandt paa at krybe ud af Soveposen min for at se, hvorledes de andre havde det, søgte jeg først bort til hans Telt, thi dér var det godt at være.

Hans Humør lyste og varmede; han forvandlede Ufalsghederne til Bagateller, som det ikke var værd at tale om, og jagede Uhyggen paa Dør med muntre Historier og lysende Skæmt.

En man steds nævnes ved Siden af Mylius-Erichsen. Det er Brønlund, den dannede Grønlænder. De to var uadskillelige. I mangt var de Modsætninger, men begge ejede den samme voidsomme Energi. I dette mødtes de. Jeg tror, de haade frygtet og beundret hinanden. Et er

Mylius-Erichsen

(“Den ene af de to norske Deltagere i “Danmark-Ekspeditionen”, Ingeniør Harald Hagerup, har vist “Dannebrog” den Venlighed at tilstille os følgende smukke, lille Skitse med Minder fra hans Samvær med de tre, som blev deroppe: Mylius-Erichsen, Høeg-Hagen og Jørgen Brønlund.)

Sin Livserfaring havde Mylius-Erichsen, før han drog paa sin sidste Færd mod Grønland, nedskrevet i et kort og fyndigt Ord: “Livet regner ikke med Held og Tilfældigheder; alt afhænger af personlig Energi”.

Det er med Vemod, jeg nu mindes dette hans Valgsprog, der var som Kød af hans Kød og Blod af hans Blod. Thi til Trods for en Energi, som stormede alle Forhindringer, og et Mod, som var ubetvingeligt, blev det alligevel en Række Uheld, som til sidst stængte Vejen for ham og hans Fæller hjem til os og Livet.

Som Fører og Leder af Danmark-Ekspeditionen havde Mylius-Erichsen de mest udmærkede Egenskaber. Deltagernes Vel laa ham til enhver Tid paa Hjærte; selv den Lidelse, der indfinder sig paa Søen, og som kan være grusom nok, men alligevel som oftest kun vækker Latter blandt Søfolk, formaaede at vække hans Medfølelse. De søsyge tog han sig af og gjorde, hvad han kunde (og det var ikke lidet), for at holde Humøret oppe hos dem.

I vort lille Samfund oppe ved Kap Bismarck styrede han med dygtig og fast Haand. Man havde altid en velgørende Følelse af, at han var Mand for sin Hat og forstod sig paa Tingene. Og hvad der var det bedste af alt: under de tunge Løft og de svære Tag gik han selv i Spidsen. Sandelig om han sparede sig, og dér, hvor *han* var med, gik Arbejdet med Liv og Lyst.

En slig Mand havde Ret til at stille store Krav til sine Fæller !

Jeg husker fra den første Høst, Mylius-Erichsen med et Par andre laa ca. 6 Mil fra Skibet. De havde skudt Hvalros til Hundefoder.

Dette Hvalroskød skulde hentes ud til Skibet med vor Motorbaad. Jeg var med. Uheldigvis havde Isen sat ind fjorden, og vi laa derfor og baxede i Isen i flere Dage, før det endelig lykkedes os at naa ind til Mylius-Erichsen, som nok havde ventet stærkt paa os og bebrejdende spurgte, hvorfor vi ikke var komne før.

Men da han fik at vide Grunden, lysnede han op med det samme og gav mig et ærligt Haandslag til Tak. Jeg husker, hvor hans Haandtryk gjorde godt: det glødede min Lyst til at staa Last og Brast med ham i ondt som i godt.

Under Slæderejsen i Januar 1907 blev vi overraskede af en forrygende Snestorm. Vi maatte slaa Telt og blev liggende dér vejrfaste i flere Dage. Det var mørkt som i en Sæk, og Stormen rev og sled i Filtvæggene ustandselig – uden Ophold.

Dér laa vi – ingen Ting kunde vi foretage os. Laa bare stille i Soveposen og gloede op i det rimtrukne Filttag og ventede og ventede paa Godvejr.

Mange tror, at det er Kulden, som er Polarforskerens værste Fjende. Det er dog ikke saa. Kulden er ganske vist slem. Naar den ta´r lige i Næserne og Kinderne, saa det *hvidner* efter Taget, klapper den ikke netop med Silkehandsker ! Men deroppe i det hvide Nord, har vi alligevel en langt frygteligere Modstander. Det er *Ensomheden* – især naar den kommer sammen med *Uvirksomhed*.

Kulden lærer vi at besejre, men Ensomheden vil i Længden pine Livet selv af den stærkeste.

Under vort Fangenskab dér i Uvejret fik vi føle dette. Den stadige Sus af Stormen, det evindelige Fyg af Sne, det tætte, rugende Mørke og vor egen Uvirksomhed gjorde os forstemte og tavse. Vor Tunge blev bundet. Hvad skulde vi vel tale om ! – Vejret ? Vi opgav det.

Men én opgav ikke Ævred. Det var Mylius-Erichsen. I hans Telt var det lige muntert, alt Styggedommen til Trods. Naar jeg derfor fra Tid til anden fandt paa at krybe ud af Soveposen min for at se, hvorledes de andre havde det, søgte jeg først bort til *hans* Telt, thi dér var det godt at være.

Hans Humør lyste og varmede; han forvandlede Ufyslighederne til Bagateller, som det ikke var værd at tale om, og jagede Uhyggen paa Dør med muntre Historier og lysende Skæmt.

Én man stedse nævner ved siden af Mylius-Erichsen. Det er *Brønlund*, den dannede Grønlænder. De to var uadskillelige. I mangt var de Modsætninger, men begge ejet den samme voldsomme Energi. I dette mødtes de. Jeg tror, de baade frygtede og beundret hinanden. Ét er sikkert: de var bundet til hinanden med de stærkeste Venskabsbaand. Paa Slædeturen holdt de bestandig Teltlag sammen med *Hagen* som Tredjemand, og mangt et komisk Optrin kan nævnes fra deres Udfarter, thi Brønlunds urokkelige Sindsro stod i den mest kostelige Modsætning til Mylius-Erichsens ildfulde Temperament.

Paa en slig Udfart var Mylius-Erichsen, Hagen og Brønlund som sædvanligt sammen. De havde faaet Storm med Sne og maatte ty til Teltet. Paa Morgenkvisten gik Brønlund ud i Uvejret. Han skulde se til Hundene.

Kom han saa tilbage efter en Stunds Forløb og krøb ned i Soveposen igen uden at mæle et Ord.

Efter at have ligget en Stund sagde han paa sin sædvanlige langsomme Maade:

- "Du, Hagen ! – Hundene - har – spist – min – Pisk !"

- "Ja, saa" svarede Hagen. "Det var s'gu fortrædeligt."

- "Ja – disse – Hundene – er – slemme."

Langt Ophold.

Saa igen sejt og sindigt:

- "Du – Hagen – Hundene har ogsaa - spist - din – Pisk !"

- "Det var som Pokker ! Hvorfor sagde du ikke det med det samme ?"

Intet Svar, endda længere Pavse.

- "Du – Mylius !"

- "Naa, har Hundene ogsaa spist min Pisk !" kom det utaalmodigt fra Mylius-Erichsen.

- "Nej – men – gamle – Jim – er – død !"

- "Saa, for al Landsens Ulykke ! Har du mere at melde, saa kom frem med det med én Gang !"

- "Nej," genmælte Brønlund. "Nu – er – der – ikke – mere !"

Paa den Vis morede Brønlund sig.

Naar Brønlund talte Dansk, talte han som ud af en Bog. Aldrig kom han ud af Ligevægt, og aldrig forhastede han sig, og dog var han den raskeste iblandt de raske, naar det gjaldt.

En Gang skulde flere af os ud paa en længere Expedition. Brønlund tog det som sædvanligt med Ro og blev:

"Ja – I – kan – jo – rejse – foran – jeg – kan – komme - efter !"

Vi saa gjorde og kørte væk.

En halv Time efter kommer Brønlund susende forbi os og indtager sin Plads i Spidsen af Toget. Vi ser strax efter, at han kaster Anorakken og hopper af Slæden for at løbe efter den.

Jeg forstod, det nu vilde blive Fart, og gjorde som han. Det samme gjorde Mylius-Erichsen og de andre, og nu begyndte en af de raskeste og haardeste Slædetørn, jeg har været paa. Bakke op og Bakke ned gik Farten, og jeg følte mig temmelig træt, da jeg til sidst saa Brønlund standse op. Vi havde da tilbagelagt omtrent 6 danske Mil uden Ophold !

Vi slog os foreløbig ned paa Slæderne, og Brønlund kom lidt efter slentrende bort til os, efter at have stellet med Hundene sine.

- "Du – Mylius - - vi - maa – vel – rejse – videre ?"

- "Nej, vi slaar Telt her."

Da kom det lunt og sindigt, men med et Skøjerblik:

- "Jeg troede – du – havde – Hast – med – at komme frem !"

Slig var Brønlund.

Paa vore Slæderejser passede forøvrigt Mylius-Erichsen stedse paa, at Slæderne saa nogenlunde holdt Følge. Sakkede nogen agterud, ventede vi, til alle igen var samlet.

Var nogen af Slæderne for tungt lastet, saa man af den Grund sakkede agterud, blev der foretaget Omlastning. Selv tog han da gjerne det tyngste Læs.

Her ved saa mangan anden Lejlighed, tænkte han *først* paa de andre, *sidst* paa sig selv, og altid paalagde han os Forsigtighed og formanede os til ikke unødigt at sætte vort Liv i Fare.

- "Selv om vi naaede de største Resultater, vilde de ikke kunne opveje et eneste Liv af vore !" hørte jeg ham gentagende Gange sige.

Og dog maatte han besegle Udførelsen af sit Foretagende med sit og to af sine Fællers Liv.

Dette sørgelige Resultat kan kun have sin Grund i ét: *Lykken har svigtet*. Det ene Uheld har fulgt det andet med et Lysglimt af Held imellem.

Men Uheldene har taarnet sig op, for til sidst at bryde Kraften hos disse Mænd, der som ingen andre havde fortjent, at Lykken havde været dem huld.

**Kristiania, den 10de Septbr. 1908.
Harald Hagerup.**

sikkert: de var bundet til hinanden med de stærkeste Venskabsbaand.

Paa Slædturen holdt de bestandig Telttag sammen med Hagen som Tredjemand, og mangt et komisk Optrin kan nævnes fra deres Udfarter, thi Brønlunds urokkelige Sindarsstud i den mest kostelige Modsetning til Mylius-Erichsens Bdfulde Temperament.

Paa en slig Udfart var Mylius-Erichsen, Hagen og Brønlund som sædvanligt sammen. De havde faaet Storm med Sne og maatte ty til Teltet. Paa Morgenkvisten gik Brønlund ud i Uvejret. Han skulde se til Hundene.

Kom han saa tilbage efter en Stunds Forløb og krøb ned i Sovrosen igen uden at mæle et Ord.

Efter at have ligget en Stund sagde han paa sin sædvanlige langromme Maade:

— „Du, Hagen! — — Hundene — har — spist — min — Fisk!“

— „Ja saa,“ svarede Hagen. „Det var s'gu fortrædeligt.“

— „Ja — disse — Hundene — er — slemme.“

Langt Ophold.

Saa igen sejt og sindigt:

— „Du — Hagen — — Hundene har ogsaa — spist — din — Fisk!“

— „Det var som Pokker! Hvorfor sagde du ikke det med det samme?“

Intet Svar, endda længere Pause.

— „Du — Mylius!“

— „Naa, har Hundene ogsaa spist min Fisk?“ kom det utaalmodigt fra Mylius-Erichsen.

— „Nej — — men — — gamle — Jim — er — død!“

— „Saa for at Landsens Ulykke! Har du mere at melde, saa kom frem med det med én Gang!“

— „Nej,“ genmælte Brønlund. „Nu — er — der — ikke — mere!“

Paa den Vis morede Brønlund sig.

Naar Brønlund talte Dansk, talte han som ud af en Bog. Aldrig kom han ud af Ligevægt, og aldrig forhastede han sig, og dog var han

Mylius-Erichsen.

den raskeste blandt de raske, naar det gjaldt.

En Gang skulde flere af os ud paa en længere Expedition. Brønlund tog det som sædvanligt med Ro og blev:

— „Ja — I — kan — jo — rejse — foran — jeg — kan — komme — efter!“

Vi saa gjorde og kørte væk.

En halv Time efter kommer Brønlund susende forbi os og indtager sin Plads i Spidsen af Toget. Vi ser strax efter, at han kaster Anorakken og hopper af Slæden for at løbe efter den.

Jeg forstod det nu vilde blive Fart, og gjorde som han. Det samme gjorde Mylius-Erichsen og de andre, og nu begynde en af de raskeste og haardeste Slædetørn, jeg har været med paa. Bakke op og Bakke ned gik Forten, og jeg følte mig temmelig træt, da jeg til sidst saa Brønlund standse op. Vi havde da tilbagelagt omtrent 6 danske Mil uden Ophold!

Vi slog os foreløbig ned paa

Slæderne, og Brønlund kom lidt efter sientrende bort til os, efter at han havde stillet med Hundene sine.

— „Du — Mylius — — vi — maa — vel — rejse — videre?“

— „Nej, vi slaar Telt her.“

Da kom det hurt og sindigt, men med et Skøjerblik:

— „Jeg troede — du — havde — Hast — med — at komme frem!“

Slig var Brønlund.

Paa vore Slæderejser passede forevrigt Mylius-Erichsen steds paa, at Slæderne saa nogenlunde holdt Følge. Sakkede nogen agterud, ventede vi, til alle igen var samlet.

Var nogen af Slæderne for tungt lastet, saa man af den Grund sakkede agterud, blev der foretaget Omsætning. Selv tog han da gjerne det tyngste Læs.

Her som ved saa mangen anden Lejlighed tænkte han først paa de andre, sidst paa sig selv, og altid paaagde han os Forsigtighed og formanede os til ikke uødselig at sætte vort Liv i Fare.

— „Selv om vi naaede de største Resultater, vilde de ikke kunne opveje et eneste Liv af vore!“ barde jeg ham gentagende Gange sige.

Og dog maatte han besejle Udførselen af sit Foretagende med sit og to af sine Fællers Liv.

Dette sorgelige Resultat kan kun have sin Grund i ét: Lykken har fulgt det andet med et Lygsåmt af Held imellem.

Men Uheldene har taarnet sig op, for til sidst at bryde Kraften hos disse Mænd, der som ingen andre havde fortjent, at Lykken havde været dem huld.

Kristiania, den 10de Septbr. 1908.
Harald Hagerup.

